

Adli Mekanizmalara Erişim

Mülteciler ve sığınmacılar, boşanma, vasi atanması ve uluslararası koruma statüsü kararlarına itiraz gibi konularda dava açmaları gerektiğinde sürecin işleyişini tam bilmemeleri ve maddi yetersizlikler sonucunda sorunlar yaşayabilmektedirler. Bu durumlarda, Türk Hukuku adli yardım ve yargılama masraflarının karşılanmasına yardımcı olmaktadır. Dava açmak durumunda kaldığınızda, davanızda haklı olduğunuza dair kanıtlarınız varsa ve maddi durumunuz yargılama ve avukat masraflarını karşılamak için yetersizse adli yardıma başvurabilirsiniz. Bunun yanı sıra, sivil toplum kuruluşları tarafından sağlanan danışmanlık hizmetlerinden faydalanabilirsiniz.

Adli yardım talebini iki şekilde yapabilirsiniz:

1. Davanın açılacağı mahkemeye iddianın özeti, iddianızı dayandırdığınız deliller ve yargılama giderlerini karşılayabilecek durumda olmadığınızı gösteren mali durumunuza ilişkin belgeler ile birlikte adli yardım talebinizi mahkemeye sunmalısınız.
2. Adli yardım talebinizi, Barolara bağlı adli yardım bürosuna veya temsilcilerine yapabilirsiniz. Adli yardım isteminin kabulü halinde, büro gerekli işlemleri yapmak üzere bir veya birkaç avukatı görevlendirebilir. Adli yardım istek sahibi, isteminde haklı olduğunu gösterdiği delillerle kanıtlamak zorundadır. Bu amaçla kendisinden fakirlik belgesi talep edilebilir.

Fakir Belgesi almak için yapmanız gerekenler:

- Fakirlik Belgesini bağlı bulunduğunuz mahallenin muhtarına başvurarak alabilirsiniz.
- Fakirlik Belgesi almak için temel koşullar şunlardır: Herhangi bir sosyal güvenceye sahip olmamak ve mülk sahibi olmamak.
- Bu koşullar muhtar tarafından tespit edilir ve muhtar tarafından fakirlik belgesi düzenlenir.

Adli yardım başvurularında bazı illerdeki barolar sığınmacı ve mültecilerden fakirlik belgesi talep etmemektedir, bu belgeyi almadan önce ilinizdeki baroya başvurunuz.

Yasal Düzenlemeler

6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu
Avukatlık hizmetleri ve danışmanlık
Madde 81
(1) Başvuru sahibi ile uluslararası koruma statüsü sahibi kişiler, bu Kısımda yazılı iş ve işlemlerle ilgili olarak, ücretleri kendilerince karşılanması kaydıyla avukat tarafından temsil edilebilir.
(2) Avukatlık ücretlerini karşılama imkânı bulunmayan başvuru sahibi ve uluslararası koruma statüsü sahibi kişiye, bu Kısım kapsamındaki iş ve işlemlerle ilgili olarak yargı önündeki başvurularında 1136 sayılı Kanunun adli yardım hükümlerine göre avukatlık hizmeti sağlanır.
(3) Başvuru sahibi ve uluslararası koruma statüsü sahibi kişi, sivil toplum kuruluşları tarafından sağlanan danışmanlık hizmetlerinden faydalanabilir.
Sınır dışı etmek üzere idari gözetim ve süresi
Madde 57 (7)

İdari gözetim işlemine karşı yargı yoluna başvuranlardan, avukatlık ücretlerini karşılama imkânı bulunmayanlara, talepleri hâlinde 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümlerine göre avukatlık hizmeti sağlanır.

Gizlilik ilkesi ve kişisel dosyaya erişim

Madde 94

Başvuru sahibinin ve uluslararası koruma statüsü sahibi kişinin tüm bilgi ve belgelerinde gizlilik esastır.

Ancak, başvuru sahibi ve uluslararası koruma statüsü sahibi kişi ile yasal temsilcisi veya avukatı, başvuru sahibi ve uluslararası koruma statüsü sahibinin kişisel dosyasında yer alan belgeleri inceleyebilir, birer örneğini alabilir. Millî güvenlik ve kamu düzeninin korunması ile suç işlenmesinin önlenmesine ilişkin belgeler incelenemez ve verilemez.

Yargılama Masraflarını Karşılایamayacak Durumdaysanız Yararlanabileceğiniz Yasal Düzenlemeler

Hukuk Muhakemeleri Kanunu (Sayı: 6100 / Tarih: 12.01.2011)

Adli yardımdan yararlanacak kişiler

Madde 334 - Kendisi ve ailesinin geçimini önemli ölçüde zor duruma düşürmeksizin, gereken yargılama veya takip giderlerini kısmen veya tamamen ödeme gücünden yoksun olan kimseler, iddia ve savunmalarında, geçici hukuki korunma taleplerinde ve icra takibinde, haklı oldukları yolunda kanaat uyandırmak kaydıyla adli yardımdan yararlanabilirler.

Yabancıların adli yardımdan yararlanabilmeleri ayrıca karşılıklılık şartına bağlıdır.

Adli yardımın kapsamı

Madde 335 - Adli yardım kararı, ilgiliye, aşağıdaki hususları sağlar:

- Yapılacak tüm yargılama ve takip giderlerinden geçici olarak muafiyet.
- Yargılama ve takip giderleri için teminat göstermekten muafiyet.
- Dava ve icra takibi sırasında yapılması gereken tüm giderlerin devlet tarafından avans olarak ödenmesi.
- Davanın avukat ile takibi gerekiyorsa, ücreti sonradan ödenmek üzere bir avukat temini.

Mahkeme, talepte bulunanın, yukarıdaki bentlerde düzenlenen hususların bir kısmından yararlanmasına da karar verebilir. Adli yardım, hükmün kesinleşmesine kadar devam eder.

Adli yardım talebi

Madde 336 - Adli yardım, asıl talep veya işin karara bağlanacağı mahkemeden; icra ve iflas takiplerinde ise takibin yapılacağı yerdeki icra mahkemesinden istenir.

- Talepte bulunan kişi, iddiasının özeti ile birlikte, iddiasını dayandıracığı delilleri ve yargılama giderlerini karşılayabilecek durumda olmadığını gösteren mali durumuna ilişkin belgeleri mahkemeye sunmak zorundadır.
- Kanun yollarına başvuru sırasında adli yardım talebi bölge adliye mahkemesine veya Yargıtay'a yapılır.
- Adli yardım talebine ilişkin evrak, her türlü harç ve vergiden muaftır.

Adli yardım talebinin incelenmesi

Madde 337 - Mahkeme, adli yardım talebi hakkında duruşma yapmaksızın karar verebilir.

- Adli yardım talebinin kabul veya reddine ilişkin kararlara karşı kanun yoluna başvurulamaz. Ancak, adli yardım talebi reddedilirse, sonradan gerçekleşen bir sebebe dayanılarak tekrar talepte bulunulabilir.
- Adli yardım, daha önce yapılan yargılama giderlerini kapsamaz.

Adli yardım kararının kaldırılması

Madde 338 - Adli yardımdan yararlanan kişinin mali durumu hakkında kasten veya ağır kusuru sonucu yanlış bilgi verdiği ortaya çıkar veya sonradan mali durumunun yeteri derecede iyileştiği anlaşılırsa adli yardım kararı kaldırılır.

Adli yardımla ertelenen yargılama giderlerinin tahsili

Madde 339 - Adli yardım kararından dolayı ertelenen tüm yargılama giderleri ile Devletçe ödenen avanslar dava veya takip sonunda haksız çıkan kişiden tahsil edilir. Adli yardımdan yararlanan kişinin haksız çıkması hâlinde, uygun görülürse yargılama giderlerinin en çok bir yıl içinde aylık eşit taksitler hâlinde ödenmesine karar verilebilir.

Adli yardım kararıyla atanan avukatın ücretinin ödenmesi

Madde 340 - Adli yardımdan yararlanan kişi için mahkemenin talebi üzerine baro tarafından görevlendirilen avukatın ücreti, yargılama gideri olarak Hazineden ödenir.

Avukatlık Hizmetlerini Karşılayamayacak Durumdaysanız Yararlanabileceğiniz Yasal Düzenlemeler

Avukatlık Kanunu (Sayı:1136 / Tarih:19.03.1969)

Adli Yardımın Kapsamı

Madde 176 - Adli yardım, avukatlık ücretlerini ve diğer yargılama giderlerini karşılama olanağı bulunmayanlara bu Kanunda yazılı avukatlık hizmetlerinin sağlanmasıdır.

Adli Yardım Bürosu

Madde 177 - Adli yardım hizmeti, baro merkezlerinde, baro yönetim kurullarınca avukatlar arasından oluşturulan adli yardım bürosu tarafından yürütülür. Baro yönetim kurulu, ayrıca baro merkezi dışında avukat sayısı beşten çok olan her yargı çevresinde de bir avukatı adli yardım bürosu temsilcisi olarak görevlendirebilir. Büro ve temsilciler, baro yönetim kurulunun gözetimi altında çalışırlar.

Adli Yardım İstemi

Madde 178 - Adli yardım istemi, adli yardım bürosuna veya temsilcilerine yapılır. İstek sahibi, isteminde haklı olduğunu gösterdiği delillerle kanıtlamak zorundadır.

Yardım isteminin reddi halinde, ilgisi yazı veya sözle baro başkanına başvurabilir. Baro başkanının vereceği karar kesindir.